

CILJ VJEŽBE

Učenik će razlikovati svrhu i upotrebu HTML-a i CSS-a, moći sintaktički ispravno oblikovati CSS pravilo, odrediti komponente CSS pravila, objasniti sintaksu CSS pravila, analizirati koji će stil biti primijenjen na element ovisno o mjestu na kojem je definiran, primijeniti oblikovanja na HTML elemente.

PRIPREMA ZA VJEŽBU

Odgovorite pisano:

- ▶ 1. Što opisujemo pomoću HTML-a, a što pomoću CSS-a?

HTML opisuje strukturu i sadržaj web-stranice (naslovi, odlomci, slike, linkovi itd.), a CSS opisuje izgled i stil (boje, fontove, razmake, raspored elemenata).

- ▶ 2. CSS je kratica za C..... S..... S.....

Cascading Style Sheets

- ▶ 3. Koja je organizacija i zašto stvorila CSS?

CSS je stvorila organizacija W3C (World Wide Web Consortium) kako bi omogućila odvajanje sadržaja (HTML) od dizajna, poboljšala dosljednost prikaza web-stranica i olakšala održavanje.

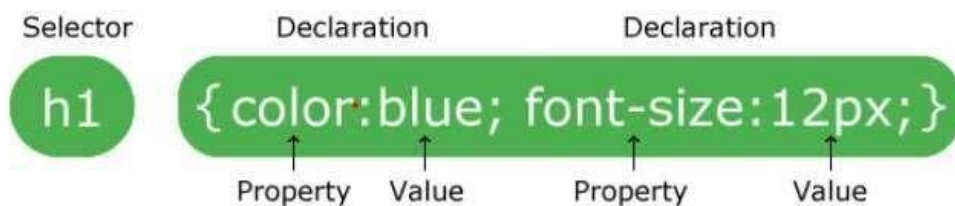
- ▶ 4. Koji je uobičajeni i preporučeni način spremanja definicija koje opisuju oblikovanje HTML elemenata i koja je prednost takvog pristupa?

Uobičajeni i preporučeni način je spremanje CSS definicija u vanjsku datoteku (npr. style.css) i povezivanje s HTML-om pomoću <link> taga. Prednosti ovog pristupa je bolja organizacija koda, brže učitavanje stranica (preglednici mogu keširati CSS datoteku), mogućnost korištenja istog stila na više stranica

IZVOĐENJE VJEŽBE

- **CSS je jezik koji koristimo kako bi odredili izgled (stil) HTML dokumenta. CSS opisuje kako će na ekranu ili drugom mediju biti prikazani HTML elementi sadržani na HTML stranici. CSS može upravljati izgledom većeg broja stranica mrežnog sjedišta istovremeno. CSS se koristi kako bi definirali stilove mrežnih stranica uključujući dizajn (oblikovanje), izgled i inačice prikaza za različite uređaje i veličine ekrana.**
- Pogledajte i uočite kako različit sadržaj CSS datoteke može prilikom prikaza utjecati na isti HTML dokument ([primjer](#)).

A. CSS sintaksa opisuje kako se pišu CSS pravila. Svako CSS pravilo sastoji se od selektora i deklaracijskog bloka:

Selektor odabire HTML element koji želimo oblikovati. Deklaracijski blok sadrži jednu ili više deklaracija odvojenih sa „;“. Svaka deklaracija sadrži ime CSS svojstva i njegovu vrijednost odvojeno sa „:“. Deklaracijski blokovi ograničeni su vitičastim zagradama.

Na koji bi način ovo pravilo oblikovalo sve h1 naslove u dokumentu? Napišite što je u ovom pravilu selektor, koja svojstva ovo pravilo određuje i koje su vrijednosti svojstava koje ovo pravilo definira.

Svi naslovi h1(selektor) bi postali plave boje i veličina fonta bi postala 12px

- Prema sadržaju (pravilima) CSS-a preglednik će oblikovati HTML dokument. Tri su načina ubacivanja CSS oblikovanja: **eksterni ili vanjski CSS, interni CSS ili unutrašnji i inline ili linijski**. Pomoću eksternog CSS-a (preporučljivo!) može se mijenjati izgled cijelog mrežnog sjedišta samo sa tom jednom datotekom. Pri tom **svaka HTML stranica mrežnog sjedišta treba uključivati referencu na tu vanjsku CSS datoteku unutar elementa <link> (u head sekciji)**, kao npr.:

```
<head>
  <link rel="stylesheet" href="mystyle.css"> </head>
```

Vanjska CSS datoteka može biti sastavljena pomoću bilo kojeg tekstualnog editora, a mora biti spremljena sa **.css ekstenzijom** (proširenjem). Vanjska .css datoteka ne bi smjela sadržavati HTML elemente.

Unutrašnji CSS može se koristiti ako **pojedina HTML stranica ima jedinstven** (različit) izgled (stil). Taj se unutrašnji stil definira unutar elementa <style> u head sekciji dokumenta, kao npr.:

```
<style>  body {background-color: linen; }
h1 {color: green; margin left: 40px;} </style>
```

Linijski CSS može se koristiti kad se **pojedinačnom elementu želi dodijeliti jedinstveni stil**. Da bi se koristilo takvo oblikovanje, potrebno je atribut oblikovanja (stila) dodati relevantnom elementu. Atribut stila pritom može sadržavati bilo koje CSS svojstvo. Linijska oblikovanja definirana su unutar atributa *style* relevantnog elementa, kao npr.:

```
<h1 style="color:blue;text-align:center;">This is a heading</h1>
```

Linijski definirana oblikovanja ukidaju prednosti korištenja odvojenih oblikovanja jer miješaju sadržaj sa njegovom prezentacijom, pa je preporuka ovo koristiti **samo iznimno**.

- **Višestruki CSS**. U slučajevima kada su neka svojstva definirana za isti selektor (element) u različitim CSS-ovima, **koristi se vrijednost pročitana u posljednjem**.

- **Zadatak: Dokažite ovo primjerom tako da za neki element (naslov, odlomak i slično) definirate CSS pravilo (npr. za boju) u vanjski CSS, u *head* sekciju kao unutrašnji, te na kraju kao linijski (tako da npr. svaki puta stavite neku drugu boju). Pokušajte mijenjati mjesta za `<link>` i `<style>`. Provjerite i odgovorite, ponaša li se oblikovanje na očekivani način.**

1. vanjski

...

```
<head>
```

```
<link rel="stylesheet" href="style.css"></link>
```

```
</head>
```

```
<h1>This is a heading</h1>
```

Style.css:

```
h1 {
```

```
color: blue;
```

```
}
```

...

2. unutrašnji

...

```
<head>
```

```
<style>
```

```
h1 {
```

```
color: red;
```

```
}
```

```
</style>
```

```
</head>
```

3. inline

```
<h1 style="color: green">This is a heading</h1>
```

- Pravila kaskadnog redanja u slučajevima kad je za neki HTML element određeno više stilova na različitim mjestima su: najviši prioritet ima linijski stil (pisan unutar HTML elementa), ako ga nema primjenit će se vanjski ili unutrašnji CSS (u head sekciji) ovisno o tome koji je pisan posljednji. U slučaju da oblikovanje nije nigdje navedeno primjenjuje se **podrazumijevano oblikovanje zadano u pregledniku** koji otvara i prikazuje HTML dokument. Znači linijski stil prevladat će bilo koji vanjski i unutrašnji, ali i podrazumijevani stil preglednika.
- Riješite četiri vježbe pri dnu [stranice](#).

